

Valtakunnallisen kasvatusalan valintayhteistyöverkoston (VAKAVA) kirjallinen koe 2021

Kokeessa on vain yksi osa, joka sisältää kaikki koetehtävät.

Sinulla saa kokeen aikana olla auki ainoastaan valintakoejärjestelmä, erillinen aineistotiedosto sekä sanasto. Voit luonnostella vastauksiasi erilliselle paperille. Paperille tekemiäsi merkintöjä ei huomioida arvostelussa.

Valvonta

Salissa olevien valvojien ohjeita on noudatettava. Tarvittaessa voit kutsua valvojan luoksesi nostamalla kätesi.

Jos hakijan todetaan menettelevän vilpillisesti, koetulos hylätään.

Vastaaminen

Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto "Jätän vastaamatta kysymykseen". Kuhunkin kysymykseen/väitteeseen on vain yksi oikea vastaus. Jos koeaika loppuu kesken, viimeisin tilanne tallentuu vastaukseksi.

Kokeessa jaettava materiaali

- Raatikainen, P. (2015). Ymmärtäminen ja selittäminen ihmistieteissä.
- Peltola, M., Suorsa, T., Karhu, J. & Soini, H. (2020). Huoli kytkeytyy osallisuuden rajapintoihin: Ammattilaisen arki oppilashuollon näyttämöillä.

Kokeen kysymykset koskevat ainoastaan sitä, mitä koeaineistoissa on kirjoitettu.

Pistelasku

Kokeessa on **13 tehtävää**, joissa on vaihteleva määrä alakohdita. Kokeen maksimipistemäärä on 112 pistettä. Kunkin alakohdan/väitteen oikeasta vastauksesta saa +1 pistettä ja väärästä vastauksesta miinus pisteitä, joiden määrä vaihtelee tehtävän mukaan. Tarkat pisteytykset miinus pisteineen on selitetty tehtävän tai tehtävätyypin alussa. Vastaamatta jättämisestä saa 0 pistettä.

Huom.! Tehtävän 10 poistuttua arvostelusta kokeen maksimipistemäärä oli 106 pistettä.

Koetehtävät

Koe sisältää 13 tehtävää. Tehtävät on laadittu kokeessa jaettavasta materiaalista.

Tehtävissä 1–7 kussakin alakohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -1 pisteen.

Tehtävä 1 on Peltolan, Suorsan, Karhun ja Soinin artikkelista ”Huoli kytkeytyy osallisuuden rajapintoihin: ammattilaisen arki oppilashuollon näyttämöillä”.

Tehtävä 1

Ovatko seuraavat väitteet oikein vai väärin?

	Väite	Oikein	Väärin
1	Peltolan ym. aineistolähtöisessä analyysissä merkitysyksiköistä muodostettiin pääkategoriat, jotka myöhemmin jaoteltiin alakategorioiksi		X
2	Elämisen näyttämöt ovat yksittäisiä toimijoita tärkeämpiä.		X
3	Jaetun ymmärryksen tavoittelu on oppilashuoltotyössä olennaista.	X	
4	Arkielämän tutkimuksen kohteina vain rutiinit ja toisto ovat tärkeitä.		X
5	Huoli omasta jaksamisesta on vähäisin oppilashuollon ammattilaisten huolista.		X
6	Oppilashuollon ammattilaisten puheessa eri kategorioihin luokitellut huolet olivat yksinomaan henkilön toimintaa kuormittavia ja lamauttavia.		X
7	Liika työmäärä saa ammattilaisen epäilemään suoriutumistaan.	X	
8	Omia ratkaisuja ongelmiin ei juurikaan tarvita, vaan ammattilaiset voivat tukeutua viranomaisiin.		X
9	Ammattilaiset kokevat oppilashuoltotyössä ristiriitaisia tunteita.	X	
10	Tutkimuksen perusteella työyhteisöissä ovat käytössä selkeät pelisäännöt.		X
11	Osallisuuden rajapintoja tulisi kohdata ja ylittää työyhteisössä.	X	

Tehtävä 2 on Raatikaisen artikkelista ”Ymmärtäminen ja selittäminen ihmistieteissä”.

Tehtävä 2

Ovatko seuraavat väitteet oikein vai väärin?

	Väite	Oikein	Väärin
1	Tieteellisestä tutkimuksesta voidaan yksimielisesti todeta, että sen tavoitteena tulisi olla tutkitun kohteen syy-seurausyhteyksien selvittäminen ja tarkka kuvaaminen.		X
2	Nomologisen kausaation selitystavan mukaisesti ihmisen ajattelua on perusteltua pitää asioita selittävänä lakina.		X
3	Peittävän lain mallin mukaisessa selittämisessä olisi loogista tehdä esimerkiksi selitys, jossa tapahtuma X selitetään siihen liittyvillä alkuehdoilla C ja D sekä laeilla A, B, E ja F.	X	
4	Kausaalinen selittäminen on mahdollista vain kvantitatiivisessa tutkimuksessa.		X
5	Yksittäistapauksen kausaalinen selittäminen koostuu aina sen alistamisesta yleisten lakien alaisuuteen.		X
6	Interventionistista teoriaa kausaalisesta selittämisestä voidaan yrittää soveltaa myös ei-kokeellisessa tutkimuksessa.	X	

Tehtävä 3 on Raatikaisen artikkelista ”Ymmärtäminen ja selittäminen ihmistieteissä” sekä Peltolan, Suorsan, Karhun ja Soinin artikkelista ”Huoli kytkeytyy osallisuuden rajapintoihin: ammattilaisen arki oppilashuollon näyttämöillä”.

Tehtävä 3

Ovatko seuraavat väittämät oikein vai väärin?

	Väite	Oikein	Väärin
1	Peittävän lain malli sopii kausaaliseen selittämiseen, jos tutkija on kiinnostunut ihmistieteiden tapaan sisäisistä motiiveista ja perusteiden ymmärtämisestä.		X
2	Kausaalista suhdetta voidaan pitää mahdollisena ja mielekkäänä, vaikka kyseessä olisi sangen harvinainen yhteenliittymä.	X	
3	Kokeellinen tutkimus on ainoa tapa saada selville ilmiön syy-seuraussuhteet.		X
4	Interventionistisen kausaatiokäsityksen mukaan ainoastaan ihmisen mieli toimii tapahtumien ja prosessien selittäjänä, eivät prosessit ja strategiat		X
5	Raatikaisen artikkelin perusteella jää epäselväksi, onko yksityinen koulu syy parempiin oppimistuloksiin.	X	
6	Koska laadullisella tutkimuksella voidaan päästä käsiksi ihmisen mieleen ja intentioihin, kausaaliset selitykset paljastuvat vain tekemällä laadullista tutkimusta.		X
7	Julkisen ja yksityisen koulun vertaileva tarkastelu ja pohdinta Raatikaisen tekstissä osoittaa, että oppilaiden oppimistuloksia ei voida ylipäätään selittää kausaalisesti.		X

8	Molemmissa artikkeleissa puhutaan eksplisiittisesti kausaalisesta tutkimustehtävästä.		X
9	Peltolan ym. tutkimus antaa meille tietoa siitä, miten eri ammattilaiset ammattiryhminä ajattelevat eri tavoin oppilashuollon kysymyksistä.		X
10	Tutkijat Peltola ym. tekevät johtopäätöksiä paremmasta käytännöstä tutkimansa ilmiökentän osalta, mutta sinänsä tutkimus ei kohdennu kausaalisten suhteiden hahmottamiseen ja todentamiseen (vrt. Raatikainen).	X	
11	Molemmat artikkelit antavat lukijalle myös ohjeita ja suosituksia siitä, miten toteutetaan parempaa kasvatusta ja/tai siihen liittyvää työskentelyä.		X
12	Kausaalisuuden toteaminen vaatii väistämättä sitä, että tutkija manipuloi ilmiössä vaikuttavia tekijöitä.		X
13	Ihmisellä on toive paremmasta elämästä. Tähän väitteeseen sisältyy käsitys mielekkästä kausaalisesta suhteesta.		X
14	Tutkittavien (esimerkiksi oppilaiden) satunnaistaminen kahteen ryhmää takaa sen, että löydämme tutkijoina kausaalisen suhteen.		X
15	Korrelatiivinen suhde voi toisinaan olla myös kausaalinen suhde.	X	
16	Interventioiden avulla on mahdollista todeta kausaalisia vaikutuksia.	X	
17	Interventionistiseen teoriaan nojaten on mahdollista syventää ymmärrystä ihmistieteellisessä tutkimuksessa.	X	
18	Sekä kontrafaktuaalisen että interventionistisen teorian mukaan voidaan tarkastella kausaalisia riippuvuussuhteita.	X	
19	Korrelaation toteaminen johtaa aina kausaalisuuteen.		X
20	Yksittäistapaus saa lopulta aina selityksensä yleisistä tapauksista.		X
21	Peräkkäisillä havainnoilla voidaan osoittaa aukottomasti edeltävän havainnon selittävän myöhempiä havaintoja.		X
22	Ihmisen ajatteluun voidaan vaikuttaa säätelemällä motivaatiotekijöitä.	X	
23	Positivistisen tiedekäsityksen mukaan yksittäisestä positiivisesta tapauksesta voidaan johtaa yleinen malli.		X
24	Yksittäisen intervention tulos ratkaisee, onko kyse kausaalisesta vaikutuksesta.		X
25	Proaktiivisella oppilashuoltotyöllä puututaan pahiten kriisiytyneisiin tilanteisiin.		X
26	Subjektitieteellisellä lähestymistavalla voidaan tarkastella vain yhtä elämänaluetta kerrallaan.		X
27	Aikaisemmat kokemukset selittävät omalta osaltaan arkielämän ratkaisuja.	X	
28	Ammattilaisen on tärkeää samaistua asiakkaan tilanteeseen ja vahvistaa tämän ilmaisemia käsityksiä.		X
29	Oppilashuollon organisaatorakenteet selittävät ammattilaisten arjen toimintatapoja.	X	
30	Subjektitieteellisessä lähestymistavassa tähdätään ennen kaikkea ihmisen kokemusten kausaalisuuteen selittämiseen.		X
31	Peltolan ym. tutkimus kiinnittyy positivistiseen tieteen perinteeseen.		X
32	Ymmärtämisen ja selittämisen vastakkainasettelua ihmistieteissä ei voida välttää.		X
33	Laadullinen tutkimus voi olla myös selittävää tutkimusta.	X	

34	Subjektitieteellinen lähestymistapa edustaa ymmärrykseen pyrkivää ihmistieteellistä lähestymistapaa.	X	
35	Peltola ym. ovat toteuttaneet tutkimusasetelman, jossa selvitetään ihmisen arkipäiväisen kokemuksen ja siitä johtuvan toiminnan kausaliteettia.		X
36	Subjektitieteellinen lähestymistapa on erikoistapaus tutkimuksesta, jossa käytetään ihmisen toiminnan selittämiseen peittävän lain mallia.		X
37	Peltolan ym. tutkimuksessa henkilöiden huolipuheen perusteella voidaan tehdä pitäviä kontrafaktuaalisia päätelmiä heidän arjen toiminnastaan.		X

Tehtävät 4–10 ovat Raatikaisen artikkelista ”Ymmärtäminen ja selittäminen ihmistieteissä”.

Korjaus: Tehtävä 10 on Raatikaisen artikkelista ”Ymmärtäminen ja selittäminen ihmistieteissä” sekä Peltolan, Suorsan, Karhun ja Soinin artikkelista ”Huoli kytkeytyy osallisuuden rajapintoihin: ammattilaisen arki oppilashuollon näyttämöillä”.

Tehtävä 4

Ovatko nämä lähestymistavat ristiriidassa toistensa kanssa?

	Lähestymistavat	Lähestymistavat ovat ristiriidassa	Lähestymistavat eivät ole ristiriidassa
1	Kontrafaktuaalisen kausaation teoria ja peittävän lain malli	X	
2	Koulunvastaisuuden tulkitseminen kulttuuriseksi muodoksi ja <i>Verstehen</i> -perinne		X
3	”Että ainutkertaistenkin tapahtumien välillä on kausaalinen suhde” ja ”Että yksittäistapauksen kausaalinen selittäminen koostuu aina sen alistamisesta yleisten lakien alaisuuteen”	X	
4	Hempelin selittämisen malli ja motiiveilla selittämisen malli	X	
5	Kausaaliselittäminen ihmistieteissä ja kausaaliselittäminen luonnontieteissä kontrafaktuaalisen teorian näkökulmasta.		X

Tehtävä 5

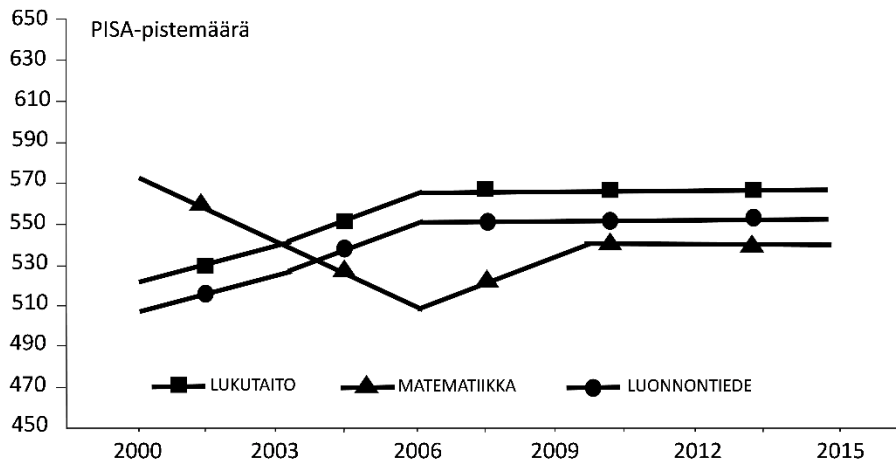
Onko seuraavissa tilanteissa kysymys ymmärtämisestä Raatikaisen artikkelin tarkoittamassa merkityksessä?

	Tilanne	On kysymys ymmärtämisestä	Ei ole kysymys ymmärtämisestä
1	Ilmastonmuutosta tutkiva henkilö toteaa, että globaalin lämpenemisen seurauksista kärsivät eniten kehittyvien maiden ihmiset, koska näillä mailla on vähiten materiaalisia resursseja sopeutua tilanteeseen.		X
2	Sosiaalipsykologi selvittää väitöskirjassaan koulukiusaamisilmiön perusteita haastatteleamalla 1.–2.-luokkalaista oppilaita siitä, miten he perustelevat joidenkin ikätoveriensa kiusaamista välitunneilla.	X	
3	Monikulttuurisuuden asiantuntija ei voi ymmärtää ihmisiä, jotka haukkuvat toisiaan internetin keskustelupalstoilla.		X
4	Kriminologi pohtii, minne olisi itse piilottanut murha-aseen, jos olisi ollut samassa tilanteessa ja samanlainen henkilö kuin hänen tutkimassaan rikoksessa murhasta epäilty henkilö.	X	
5	Varhaiskasvatuksen opettaja kuvaa ymmärtävänsä arabiankielisten vanhempien puhetta jonkin verran ja hyödyntävänsä kielitaitoaan varhaiskasvatussuunnitelmakeskusteluissa vanhempien kanssa.		X
6	Biologi toteaa, että jos haluamme kunnolla käsittää ihmisapinoiden käyttäytymistä, meidän täytyy yrittää nähdä maailma viisivuotiaan ihmislapsen silmin.	X	

Tehtävä 6

Vuonna 2003 aloitettiin valtiossa X kokeilu, jossa matematiikan opetusta uudistettiin. Voidaanko Raatikaisen esittelemää interventionistista mallia hyödyntämällä todeta, että oppimistulosten lasku matematiikassa johtui opetuksen uudistuksesta?

Kuvio 1. Lukutaidon, matematiikan ja luonnontieteiden PISA-pistemäärä kaikilla oppilailla vuosina 2000-2015 valtiossa X

Kyllä	Ei
	X

Tehtävä 7

Mitkä alla mainituista seikoista ovat perusteita sille, että alla oleva selitys on esimerkki peittävän lain mallin käytöstä tieteellisessä selittämisessä?

Syksyllä 1946 Yhdysvaltojen pörssissä puuvillaan liittyvien osakkeiden hinta romahti yhtäkkiä. Kävi ilmi, että eräs näiden osakkeiden suuromistaja oli päätenyt uskomaan, että liian suuri osa hänen osakesalkustaan koostui puuvillaan liittyvistä osakkeista. Niinpä hän alkoi nopeasti myydä näitä osakkeitaan. Osakemarkkinoista tiedetään se yleinen periaate, että osakkeiden tarjonnan ylittäessä niiden kysynnän osakkeiden arvo laskee. Lisäksi tutkimuksissa on havaittu piensijoittajien seuraavan suursijoittajien esimerkkiä. Niinpä myös suuri joukko piensijoittajia alkoi myydä puuvillaan liittyviä osakkeitaan peläten sijoitustensa arvon romahdusta, ja tarjonta ylitti kysynnän. Seurauksena oli edellä mainittu romahdus.

	Perusteet	On peruste peittävän lain mallin käytöstä tieteellisessä selittämisessä	Ei ole peruste peittävän lain mallin käytöstä tieteellisessä selittämisessä
1	Esimerkin selityksessä yritetään eläytyä osakkeiden suuromistajan ajatusmaailmaan ja elämäntilanteeseen.		X
2	Esimerkin selityksessä käytetään yleisiä lakeja.	X	
3	Esimerkin selityksessä esiintyy vain yksi yleinen laki.		X
4	Esimerkin selityksessä yritetään eläytyä vähämerkityksellisten piensijoittajien ajatusmaailmaan ja elämäntilanteeseen.		X
5	Esimerkin selityksessä käytetään ”entä jos” - tarkasteluja.		X
6	Esimerkin selityksessä käytetään lakeja, joiden perustaksi ei ole tutkimusnäyttöä.		X
7	Esimerkin selityksessä esiintyy alkuehtoja.	X	

Tehtävässä 8 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -0,5 pistettä.

Tehtävä 8

Raatikaisen artikkelissa kerrotaan Paul Willisin tutkimuksesta. Mitkä seuraavista vaihtoehdoista ovat oikein?

1. Paul Willisin työväenluokan poikia koskeva tutkimus on

- a) kvantitatiivista tutkimusta.
- b) laadullista tutkimusta. X
- c) pelkästään kuvailevaa tutkimusta.

2. Paul Willisin tutkimuksessa työväenluokkaiset pojat

- a) pyrkivät parempiin töihin kuin vanhempansa.
- b) pyrkivät saamaan paremman koulutuksen kuin vanhempansa.
- c) vahvistavat toistensa identiteettiä. X

3. Paul Willisin tutkimuksen mukaan

- a) Laadullisesta tutkimuksesta ei ole hyötyä koulutuksen ja uravalintojen yhteyden ymmärtämiselle.
- b) Kouluvastaisuudella on merkitystä uravalinnoissa. X
- c) Kaveriporukakulttuuri on vähäpätöinen työpaikan valinnassa.

4. Paul Willis halusi tutkimuksellaan

- a) rikkoa työväenluokkaisen perinteen ammatinvalinnassa.
- b) ymmärtää työväenluokkaisten poikien siirtymistä työelämään. X
- c) korostaa määrällisen tutkimuksen merkitystä työväenluokan poikien työpolkujen seuraamisessa

5. Raatikaisen mukaan Paul Willisin tutkimusesimerkki

- a) on ristiriidassa kausaalisen selittämisen kanssa.
- b) ilmentää kausaalista selittämistä. X
- c) on lähtökohtaisesti sopimaton kausaation pohdintaan.

Tehtävissä 9–10 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -1/3 pistettä.

Tehtävä 9

Oppilaiden ei-toivotusta käyttäytymisestä oppitunneilla on esitetty useita eri väittämiä. Yhdistä kukin väittämä siihen malliin tai teoriaan, jota se selittämisen tavaltaan parhaiten edustaa.

- A) Hempelin malli
- B) Kontrafaktuaalinen teoria
- C) Interventionistinen teoria
- D) Ei mikään edellä mainituista teorioista

	Väittämä	A	B	C	D
1	Jos oppitunnilla ei olisi niin paljon siirtymiä toiminnosta ja tehtävästä toiseen, ei häiriökäyttäytymistäkään esiintyisi niin paljon kuin nykyisin.		X		
2	Jos opettaja olisi ohjannut oppilaita tekemään luokan yhteiset säännöt oppituntikäyttäytymiselle ja tämä olisi vähentänyt oppilaiden välinpitämättömyyttä niitä kohtaan, ei-toivottavaa toimintaa ei esiintyisi enää oppitunneilla.			X	
3	Jos opettaja havaitsee oppilailla olevan erilaiset näkemykset toivottavasta käyttäytymisestä kuin hänellä, opettajan tulisi ohjata oppilaita yhteiseen arvokeskusteluun.				X
4	Jos oppilaat eivät uskoisi koulunkäyntiin keskittymisen olevan turhaa, ei tehtäviin liittymätöntä toimintaa esiintyisi oppitunneilla.		X		
5	Jos lakina on, että kun oppilaille annetut tehtävät ovat liian vaikeita eivätkä he saa niiden ratkaisemiseen apua, he alkavat keksiä muuta tekemistä oppitunneilla. Jos lisäksi alkuehtona on, että lida kokee tehtävät liian vaikeiksi, eikä saa apua niihin, seurauksena on, että tällöin lida keksii muuta tekemistä oppitunnilla.	X			
6	Jos oppilaat kokevat naapuriluokasta kuuluvan musiikin häiritsevän heidän keskittymistään ja tekevän heidät levottomiksi, kun taas naapuriluokan oppilaat kertovat pystyvänsä keskittymään tuntityöskentelyyn paremmin musiikin säestyksellä, tilanne edellyttää opettajien välistä neuvottelua.				X
7	Jos selitettävänä tapahtumana on opettajan havainto siitä, että Tuiskulla on vaikeuksia keskittyä tehtäviin ja hän vaeltelee usein luokassa, tilannetta voidaan lähestyä yleisestä yksityiseen edeten. Opettajan havaintoa selittää silloin esimerkiksi laki siitä, että ADHD:hen kuuluu oppilaan epäonnistuminen tehtäviin keskittymisessä ja toistuva vaelteleminen ilman lupaa luokassa sekä alkuehto siitä, että Tuiskulla on ADHD-diagnoosi.	X			
8	Jos opettaja olisi vahvistanut oppilaiden toivottua käyttäytymistä oppitunneilla sitä kehumalla ja tämä olisi vähentänyt oppilaiden tarvetta hakea huomiota opettajalta, myös häiriökäyttäytymistä esiintyisi luokassa vähemmän kuin aiemmin.			X	

Tehtävä 10

Tehtävä poistettu arvostelusta!

Yhdistä kuvaus sitä vastaavaan lähestymistapaan.

- A) Subjektitieteellinen lähestymistapa
- B) Peittävän lain malli
- C) Kontrafaktuaaliset teoriat kausaatiosta
- D) Ei mikään edellisistä

	Kuvaus	A	B	C	D
1	Tieteelliset selitykset ovat aina nomologisia.		X		
2	On tärkeää auttaa ihmisiä tunnistamaan erilaisia mahdollisuuksia ja toiminnan tuloksia.	X			
3	Arkielämän osallisuudet ja arjessa eläminen muodostuvat esimerkiksi rutiineista ja päivittäisistä käytänteistä.	X			
4	Myötäileminen ei muuta asioita.				X
5	Ainutkertaiselle tapahtumalle voidaan antaa pätevä kausaalinen selitys.			X	
6	"Entä jos" -tarkasteluilla on keskeinen rooli.			X	

Tehtävät 11–13 ovat Peltolan, Suorsan, Karhun ja Soinin artikkelista ”Huoli kytkeytyy osallisuuden rajapintoihin: ammattilaisen arki oppilashuollon näyttämöillä”.

Tehtävissä 11–12 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -1 pisteen.

Tehtävä 11

Seuraavan keskustelun osallistajat ovat luokanopettajia, jotka jakavat toisilleen työhönsä liittyviä huolia. Vastaavatko puheenvuoroissa esitetyt näkemykset Peltolan ym. tutkimuksessa raportoituja tuloksia ja/tai heidän esittämäänsä kategoriamallia oppilashuollon ammattilaisten kertomista huolista?

	Luokanopettaja	Näkemyks	Kyllä vastaa	Ei vastaa
1	Marika	Olen miettinyt meidän työyhteisömme toimintaa ja minua on alkanut huolestuttaa se, että me alammekin opettajankokouksessa yhtäkkiä epäammattimaisesti puhua jonkun yksittäisen oppilaan asiasta, esimerkiksi äsken Antonin asioista. Minusta tuntuu, että tällöin tilanteeseen liittymättömätkin opettajat saavat oppilaasta sellaista tietoa, jota heidän ei pitäisi saada.	X	
2	Tommi	Totta. Tällöin voidaan kysyä, tuleeko asiakas, esimerkiksi oppilas tai hänen vanhempansa, itse kuulluksi. Huoli oppilaasta ja hänen vanhemmistaan on kuitenkin se yleisimmin mainittu huoli, jota opettajien keskuudessa aina kuulee.		X
3	Katariina	Ehkä myös meidän koulumme kielteinen keskustelukulttuuri eli tapa painottaa ongelmia on yksi asiakkaaseen eli esimerkiksi oppilaaseen ja hänen vanhempiinsa liittyvistä huolista.		X
4	Johan	Toisaalta yleisin huolista, joita kollegoilta toistuvasti kuulen, on huoli omasta jaksamisesta ja rajoista.	X	
5	Marika	Niinpä. Huoleen omasta jaksamisesta liittyy olennaisesti myös se, onko oma elämäntarina sopusoinnussa sen kanssa, miten esimerkillinen luokanopettaja oppilaan vaikeuksia kohdatessaan toimisi.		X
6	Katariina	Ja onhan osa omasta jaksamisesta ja rajoista huolehtimista myös se yleinen tosiasia, että oppilaiden kotiolot ovat vaihtelevampia kuin aiemmin. Lisäksi omaan jaksamiseen liittyy se, että oppilaiden lisääntynyt oireilu näkyy yhä enemmän myös koulussa ja valitettavasti meillä on ollut paljon vaihtuvuutta oppilaiden asioista huolehtivissa opettajissa ja muussa henkilöstössä.		X
7	Johan	Joskus myös meidän kuntamme liian pieni koulupsykologiresurssi hankaloittaa sitä, että voisin tehdä luokanopettajan työtäni parhaalla mahdollisella tavalla.	X	

Tehtävä 12

Onko seuraavissa tilanteissa kysymys osallisuuden rajapinnoista Peltolan ym. laatiman artikkelin tarkoittamassa merkityksessä?

	Tilanne	On	Ei ole
1	Aineenopettaja ei ole varma siitä, kuuluuko oppilaalle tehtävän oppimissuunnitelman laatiminen hänen vai erityisopettajan työtehtäviin.	X	
2	Koulukuraattori on mukana täydennyskoulutuksessa, jonka aiheena on osallistuminen ja toimijuus.		X
3	Koulupsykologi on sitä mieltä, että oppimisvaikeuksia kartoittavien testien tulosten soveltaminen opetuksessa on erityisopettajan asiantuntemusalue.	X	
4	Luokanopettaja kokee, että erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opettaminen uuvuttaa häntä, jollei hän saa siihen tukea kollegoilta.	X	
5	Rehtori ajattelee arvokasvatuksen olevan elämäkatsomustiedon ja uskonnon opettajien vastuulla.	X	
6	Koulupsykologin ymmärrys osallisuudesta perustuu hänen yliopistokoulutuksessa saamiinsa tietoihin.		X
7	Koulunkäynninohjaaja kokee, etteivät opettajat tiedosta, millaista asiantuntijuutta hän voisi tuoda kouluyhteisöön.	X	

Tehtävässä 13 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -0,5 pistettä.

Tehtävä 13

Edustavatko seuraavat teot ja tilanteet Peltolan ym. artikkelin mukaan yksilön osallisuutta, elämisen näyttämöä vai ammatillisia käsitteellisiä työkaluja?

	Tilanne	Edustaa osallisuutta	Edustaa elämisen näyttämöä	Edustaa ammatillisia käsitteellisiä työkaluja
1	Erityisopettaja ja psykologi neuvottelevat yhdessä, keille oppilaille toteutetaan oppimisvalmiuksia arvioivia testejä.	X		
2	Erityisopettaja tulkitsee oppilaan oppimisen pulmia toiminnanohjauksen teorian näkökulmasta.			X
3	Koulupsykologin tulkinnan mukaan nepsy-testit ovat tietyille oppilaalle välttämätön ratkaisu mahdollisia jatkotoimia varten.			X
4	Oppilashuoltopalaveri kokoontuu koululla säännöllisesti.		X	
5	Erityisopettaja suunnittelee luokanopettajan kanssa seuraavaa oppituntia.	X		
6	Erityisopettajan vastaanotto on Mäntyrinteen koululla.		X	

Vapaaehtoinen osuus

Minuun saa olla yhteydessä VAKAVA-kokeeseen liittyvässä tutkimustarkoituksessa.

Luvan antaminen tai antamatta jättäminen ei vaikuta kokeen arviointiin.

Kyllä	Ei